

Rektorn vid
Älvstrandsgymnasiet
Geijersholmsvägen 5
683 30 Hagfors

2010-06-08
1 (6)
Dnr: 40-2009:3677

Barn- och utbildningsförvaltningen
Hagfors kommun
683 80 Hagfors

Kvalitetsgranskning av Älvstrandsgymnasiet i Hagfors kommun

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har granskat betygssättningen vid Älvstrandsgymnasiet, Hagfors och bedömer att skolan behöver vidta följande åtgärder:

- Skolan behöver säkerställa att lärarna inte väger in andra kriterier i betygssättningen än de som ligger inom ramen för de nationella betygskriterierna i enlighet med kursplanerna.
- Skolan behöver säkerställa att alla elever informeras på ett för eleven begripligt sätt om kursmål och betygskriterier och att varje elev fortlöpande under kursens gång informeras om sin kunskapsutveckling.
- Skolan behöver utarbeta rutiner för att säkerställa likvärdig bedömning och betygssättning.

Bristerna kommer att följas upp sex månader efter Skolinspektionens beslut av avdelningen Göteborg, senast den 8 december 2010.

Skolinspektionens granskning av betygssättning vid Älvstrandsgymnasiet i Hagfors kommun.

Bakgrund

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av Betygssättning i gymnasieskolan under perioden 20 januari 2010 till den 1 maj 2010. Granskningen av Älvstrandsgymnasiet i Hagfors kommun ingår i detta projekt. Övergripande iakttagelser och slutsatser inom området kommer att redovisas i Skolinspektionens kvalitetsgranskningsrapport "Betygssättning i gymnasieskolan".

Älvstrandsgymnasiet i Hagfors kommun besöktes av Skolinspektionen den 6 och 7 maj 2010. Inför besöket hade skolan skickat in dokument gällande betygssättningen på skolan. Dessa dokument utgör tillsammans med elevenkäter och intervjuer med lärare, elever och skolledning underlag för Skolinspektionens beslut.

Övergripande information om och projektplan för kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/Kvalitetsgranskning/>).

Granskningens syfte är att undersöka om betygssättningen på de skolor som granskas uppfyller kraven på en likvärdig betygssättning och hur skolledning och huvudmän arbetar för att säkerställa att kraven uppfylls. Fokus för granskningen är betygssättningen i kurserna ellära A, engelska A och naturkunskap A. Projektet har tre huvudfrågeställningar med underfrågor.

1. Sätts kursbetyg utifrån de nationella betygskriterierna?

- Använder skolan de nationella betygskriterierna som grund för betygssättning?
- Hur relaterar sig elevernas betyg till resultaten från nationella prov?

2. Har lärarna i gymnasieskolan tillräcklig förmåga att sätta likvärdiga betyg?

- Informerar lärarna eleverna om grunderna för betygssättning?
- Beaktar lärarna all kunskap som eleven tillägnat sig relaterat till betygskriterierna och kursplanemålen vid betygssättning?
- Har lärarna kunskaper om styrdokumentens regleringar kring bedömning och betygssättning?

3. Har gymnasieskolan fungerande system för att kvalitetssäkra arbetet med bedömning och betygssättning?

- Finns det rutiner på skolan för uppföljning och utvärdering av resultaten?
- Finns det fungerande rutiner på skolan för att kvalitetssäkra bedömning och betygssättning?

För författningsstöd se bilaga.

Älvstrandsgymnasiet i Hagfors kommun

Älvstrandsgymnasiet, som är Hagfors kommuns gymnasieskola, är under om- och tillbyggnad för att till hösten 2010 inrymmas i gemensamma lokaler med centralortens grundskola i ett F-12-perspektiv, förskoleklass till och med gymnasieskola. I dessa lokaler kommer även kommunens vuxenutbildning att inrymmas. Älvstrandsgymnasiet har 491 elever fördelade på programmen Barn- och fritidsprogrammet, Byggprogrammet, Elprogrammet, Fordonsprogrammet, Hotell- och restaurangprogrammet, Individuella programmet, Industriprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet, Omvårdnadsprogrammet, Samhällsprogrammet och Teknikprogrammet.

Skolan leds vid granskningstillfället av en rektor och en biträdande rektor men organisationen kommer att förändras till hösten 2010.

Motivering till beslutet

1. Kursbetyg utifrån de nationella betygskriterierna

Beskrivning

Lärarna uttrycker i intervjuer allt ifrån att de utgår ifrån att de sätter likvärdiga betyg till att de vet att de inte gör det. De flesta lärare uttrycker också att de upplever att det är svårt att sätta betyg efter de nationella betygskriterierna och uppger att de flesta lärare har lokala konkretiseringar av de nationella betygskriterierna. Dessa har arbetats fram i ämneslagen. Lärare som i sina kurser har nationella kursprov och lärare som har flera kollegor som undervisar i samma kurs upplever sig tryggare i sin betygssättning än övriga lärare.

Prov, i engelska A även nationella prov, inlämningsuppgifter, laborationer/praktiskt arbete och information från undervisningstillfällena utgör i huvudsak grund för betygssättningen enligt både lärare och elever. Eleverna menar dock att även elevens personliga egenskaper påverkar läraren vid betygssättningen. Detta gäller särskilt kursen engelska A. I samtal med elever får inspektörerna uppfattningen att eleverna tror att arbetsinsatsen har större betydelse för betyget än resultatet av arbetet. Eleverna uppger också att de tror att betygen i första hand grundas på resultaten på prov. Eleverna uttrycker i intervjuer och enkäter att de upplever att lärarna i kurserna ellära A, engelska A och naturkunskap A sätter rättvisa betyg. Det finns dock elever som uttrycker oro för att inte alla lärare i kursen engelska A sätter likvärdiga och rättvisa betyg.

En jämförelse mellan satta betyg och resultaten från de nationella kursproven i kursen engelska A de tre senaste åren visar på stor samstämmighet läsåren 2006/07 och 2007/08 medan läsåret 2008/09 visar på större avvikelser än tidigare år. I ellära A finns endast en lärare som undervisar i kursen och i naturkunskap A, två. Lärarna i naturkunskap följer tillsammans upp sin betygssättning genom egna, skriftliga analyser och utvärderingar.

Skolledningen uppger att de vet att det finns skillnader i lärarnas betygssättning. De uppger att den lärledarorganisation som finns för lärarna vid skolan har till uppgift att bland annat diskutera bedömning och betygssättning samtidigt som rektorn i sina medarbetarsamtal, vid behov, lyfter dessa frågor.

Bedömning

Uti från projektets bedömningsgrunder bedömer Skolinspektionen att

- Skolan behöver säkerställa att lärarna inte väger in andra kriterier i betygssättningen än de som ligger inom ramen för de nationella betygskriterierna i enlighet med kursplanerna.¹

2. Lärarnas förmåga att sätta likvärdiga betyg

Beskrivning

Lärare och elever uppger vid intervjuer och samtal att lärarna vid Älvstrandsgymnasiet på olika sätt informerar om kursplanen och de betygskriterier som gäller för kursen. Enligt eleverna sker detta för några lärare genom att läraren i början av kursen delar ut kursplanen och noggrant förklarar och diskuterar dess innehåll och kopplar detta till de betygskriterier som mäter elevernas kunskapskvaliteter och lokala konkretiseringar av de nationella kursplanerna och dess betygskriterier. Dessa lärare följer upp kursplanen och betygskriterierna under kursens gång och planerar sin undervisning i dialog med

¹ 7 kap. 4 § gymnasieförordningen, läroplan för de frivilliga skolformerna samt kursplanerna.

eleverna. Det finns också, enligt eleverna, lärare som delar ut kursplanerna utan noggrannare genomgång för att eleverna ska ges möjlighet att ta ett eget ansvar för kunskapsinhämtningen och förståelsen av desamma. Det vanligaste är dock, enligt lärare och elever, att läraren i början av kursen går igenom kursplanen och betygskriterierna med eleverna och att det sedan är upp till varje elev att följa upp undervisningen utifrån kursplanen. Eleverna och lärarna uppger också att det varierar mellan lärarna i vilken mån som eleverna får information om sin kunskapsutveckling. Några lärare ger kontinuerlig information under kursens gång medan andra nöjer sig med de mentorsamtal som genomförs och de samtal som eleverna initierar. Eleverna uttrycker att de genom provresultaten skaffar sig en bild av vilket betyg de kommer att få och att informationen är bättre till de elever som riskerar att inte nå målen för kursen. I allmänhet har lärarna ett samtal med eleverna i slutet av kursen då elevernas betyg diskuteras. Även kvaliteten på detta samtal varierar mellan lärarna. Det finns lärare som med kursplanen, betygskriterierna och lärarens bedömningsunderlag som grund redogör för sina bedömningar. Det finns också lärare som inte anser sig ha tid att genomföra ett sådant samtal på grund av att kurstiden är för kort.

Enligt eleverna vid Älvstrandsgymnasiet är lärarna bättre på att förklara kriterierna för betyget Godkänt än övriga betyg. En jämförelse mellan kurserna ellära A, engelska A och naturkunskap A visar att eleverna upplever sig bättre informerade i kurserna ellära A och engelska A än i naturkunskap A. I kurserna ellära A och engelska A finns lokala konkretiseringar av de nationella betygskriterierna som presenteras för eleverna tillsammans med de nationella betygskriterierna.

Skolledningen är medveten om ovanstående skillnader mellan lärarna och uppger att skolan under de senaste åren inte har genomfört kompetensutveckling inom området bedömning och betygssättning.

Bedömning

Utifrån projektets bedömningsgrunder bedömer Skolinspektionen att

- Skolan behöver säkerställa att alla elever informeras på ett för eleven begripligt sätt om kursmål och betygskriterier och att varje elev fortlöpande under kursens gång informeras om sin kunskapsutveckling.²

3. Skolans system för att kvalitetssäkra arbetet med bedömning och betygssättning

Beskrivning

Skolledningen vid Älvstrandsgymnasiet tar på hösten varje år fram ett digert statistiskt material i arbetet med att kvalitetssäkra betygssättningen vid skolan. Statistiken visar betygsresultat per kurs och program fördelade på pojkar och flickor samt resultat på

² Läroplan för de frivilliga skolformerna, Lpf 94

nationella prov jämfört med satta betyg. Tanken är att de lärare som är lärledare ska ta upp diskussioner om bedömning och betygssättning i sina grupper och att diskussioner ska föras i de olika ämneslagen. Detta arbete har bland annat resulterat i att skolan har granskat betygssättningen i ämnet idrott och hälsa.

I kvalitetsredovisningen för 2008 redovisar skolan studieresultat för varje program. Skolan redovisar även resultat ur genusperspektiv och reflekterar över resultaten under perioden 2005–2008. I kvalitetsredovisningen redovisas analyser och bedömningar för varje program samt åtgärder till programutveckling och förbättringar av studieresultat.

Lärarna uppger vid intervjuer att de har stor frihet i sitt arbete i lärgrupperna men att de på olika sätt i lärgrupperna och i ämnesgrupperna reflekterar över och diskuterar betygssättningen vid skolan. De uppger också att skollädares har stor tillit till deras arbete för att sätta likvärdiga och rättvisa betyg. Skollädares medger att de kontrollorgan som finns vid skolan i syfte att kvalitetssäkra betygssättningen inte är tydliggjorda i någon form av rutiner men att de har kunskaper om hur arbetet bedrivs.

Bedömning

Utifrån projektets bedömningsgrunder bedömer Skolinspektionen att

- Skolan behöver utarbeta rutiner för att säkerställa likvärdig bedömning och betygssättning.³

Uppföljning

Inom områden där Skolinspektionen bedömt att det finns kvalitetsbrister och tillsynsbrister ska rektorn för skolan lämna en redovisning över vilka åtgärder som vidtagits med anledning av beslutet.

Åtgärderna ska redovisas skriftligen till Skolinspektionen, Kungsgatan 20, 411 19 Göteborg, senast den 8 december 2010.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg
Enhetschef

Egon Andersson
Undervisningsråd/Föredragande

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschef Hans Larson deltagit.

Bilaga med författningsstöd.

³ Läroplan för de frivilliga skolformerna.